

Viborg kommune

Sendt elektronisk: Naturogvand@viborg.dk

Vingsted den 23. juni 2025

Danmarks Sportsfiskerforbund's bemærkninger til nyt vandløbsregulativ for Gudenåen

Danmarks Sportsfiskerforbund takker for muligheden for at komme med bemærkninger til et nyt regulativforslag for Gudenåen for strækningen fra Silkeborg til Randers, udarbejdet af Silkeborg-, Viborg-, Favrskov- og Randers Kommuner.

Det tidligere regulativ "Regulativ for Gudenåen, Silkeborg – Randers" blev vedtaget i 2000 og har sammen med et tillægsregulativ fra 2004 om ekstraordinær grødeskæring udgjort administrationsgrundlaget for vandløbsstrækningen frem til ikrafttrædelse af et nyt regulativ.

I regulativet fra 2000 fremgår det, at der senest i år 2009 skal foretages en vurdering af, om forudsætningerne for regulativet er ændret således, at regulativets bestemmelser bør revideres.

Danmarks Sportsfiskerforbund bifalder at det sker nu, men undrer sig det skal ske med 16 års forsinkelse.

Der er sket meget på natur og miljøområdet siden 2000. Vi har flere gange påpeget at regulativet fra 2000 (inkl. tillægsregulativet fra 2004) ikke opfyldte de krav, der medfølger for at opfylde EU's naturdirektiver og her tænkes på Vandramme- og Habitatdirektivet.

Danmarks Sportsfiskerforbund har følgende bemærkninger til udkastet:

I indledningen står følgende –

Hovedformålet med et vandløbsregulativ er at fastlægge rammen for vandløbets fremtidige forvaltning, bl.a. gennem bestemmelser om vandløbets fysiske tilstand i form af enten skikkelse eller vandføringsevne, og vedligeholdelsens omfang og udførelse.

Formålet med vedligeholdelsen er at sikre afvandingen på en sådan måde, at der samtidig kan opnås en god økologisk tilstand med et varieret dyre- og planteliv.

Det med fed markerede er en fejl citering af vandløbsloven, hvilket DSF finder uheldigt.

Der står i vandløbslovens formål - *Ved denne lov tilstræbes at sikre, at vandløb kan benyttes til afledning af vand, navnlig overfladevand, spildevand og drænvand.*

Stk. 2. Fastsættelse og gennemførelse af foranstaltninger efter loven skal ske under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten, som fastsættes i henhold til anden lovgivning.

Dette bør rettes i det endelige regulativ.

DSF finder at udkastet er en forbedring af det forældede regulativ med tillægsregulativ, men der er plads til forbedringer.

Jeg vil kommentere på **grødeskæring** samt **oprensning**.

I bilag 7. Miljøvurderingsrapport – udarbejdet af Niras står flg. på side 5:

Grødeskæringer

*Ekstraordinære **grødeskæringer** eller hyppige skæringer kan føre til ændringer i plantesamfundet, da særligt de hurtigvoksende arter som f.eks. enkelt pindsvineknop vil have gavn af sin hurtige genvækstevne. Dette vil over tid kunne medføre en mindre divers plantesammensætning og derved også færre forskellige habitater for de øvrige arter i vandløbet. Flere skæringer i samme vækstsæson kan derved forringe tilstanden for både vandplanterne og de andre biologiske kvalitetselementer. I regulativudkastet er muligheden for ekstraordinær grønnskæring reduceret til alene at kunne ske hvert 8. år. Det er muligt, at forholdene i vandløbet i fremtiden vil være anderledes end i dag, og at der derfor kan ske en skæring uden at det forringer tilstanden. Det fremgår dog af regulativudkastet, at en eventuel ekstraordinær grønnskæring først kan gennemføres, hvis en indledende vurdering viser, at skæringen ikke vil være i strid med bl.a. EU's vandrammedirektiv.*

DSF læser dette, som Niras mener at selv en ekstra grønnskæring hvert 8. år, kan have en skadelig effekt og påføre forringelser, og derfor ikke muligt. **Den ekstra grønnskæring hvert 8. år, bør slettes i regulativet, hvilket ikke vil skade afvandingen, da denne ekstra skæring ikke vil have nogen mærkbar effekt på Gudenåens afvanding.** Måske snarere tværtimod, da den vil favorisere hurtigt voksende arter, som pindsvineknop, og dermed forværre afstrømningen. Det virker som et politisk ønske.

Oprensning

Oprensning er et voldsomt indgreb, og ifølge regulativudkastets bestemmelser kan det foretages på en op til 500 m strækning i hele vandløbets brede, hvis en indledende vurdering viser, at det ikke er i strid med bl.a. EU's vandrammedirektiv. Det vurderes, at det ikke er muligt at foretage en oprensning på så lang en del af vandløbet, uden at det forringer tilstanden for både vandplanter, alger, fisk og smådyr og sandsynligvis også i forhold til miljøfarlige forurenende stoffer. Det vurderes dog sandsynligt, at der kan foretages oprensninger på korte strækninger, men dette vil altid bero sig på de konkrete forhold i vandløbet.

DSF vil derfor opfordre til at oprensning på en op til 500 m strækning slettes i regulativet, inden den endelige vedtagelse.

I forbindelse med oprensning vil DSF henlede opmærksomheden på at der skal være foretaget oprensninger indenfor de sidste år i Gudenåen, ellers kan der ikke gives dispensation efter naturbeskyttelsesloven - se evt. afgørelse fra MFKN *Ændring i sag om dispensation til oprensning af beskyttet vandløb i Ikast-Brande Kommune Sag: 21/04315.*

Afslutningsvis vil DSF henvise til vedhæftede høringsnotat til vandområdeplanerne (Miljøministeriets bemærkninger) – Bilag 1.

Lidt om hjemmel og handlepligt:

Vandområdeplanerne 2021-2027 Høringsnotat. S. 270

Miljøministeriets bemærkninger:

Vandløbs vedligeholdelsen indgår ikke som et selvstændigt virkemiddel i indsatsprogrammet for vandområdeplanerne. Det er kommunerne, som vandløbsmyndighed for offentlige vandløb, der konkret vurderer om der skal ske mere eller mindre vedligeholdelse, herunder om vedligeholdelsen er foreneligt med den beskyttelse, der i øvrigt gælder for natur og miljø. Kommunerne forvalter vandløbene i henhold til de fastsatte regulativer, og denne forvaltning må ikke føre til en forringelse af vandtilstanden eller hindre, at vandløbet når sit miljømål.

Vandområdeplanerne 2021-2027 Høringsnotat. S. 427

Miljøministeriets bemærkninger:

Fastsættelse og gennemførelse af foranstaltninger efter vandløbsloven skal ske under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten, som følger af anden lovgivning, blandt andet lov om vandplanlægning. Kommunerne er som vandløbsmyndigheder herved forpligtet til at forvalte vandløbs vedligeholdelsen i overensstemmelse med den beskyttelse og de mål, der konkret er fastlagt ved bekendtgørelse om indsatsprogrammer. Den omstændighed at ændret vandløbsvedligeholdelse ikke er fastlagt som en supplerende foranstaltning efter indsatsbekendtgørelsen ændrer ikke ved denne forpligtelse, som følger direkte af vandløbslovens §1, stk. 2.

Vandområdeplanerne 2021-2027 Høringsnotat. S. 481

Miljøministeriets bemærkninger:

Det er kommunerne, der som vandløbsmyndighed, skal sikre, at fastsættelse og gennemførelse af foranstaltninger efter vandløbsloven sker under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten, som følger af anden lovgivning. Det vil bl.a. være lov om vandplanlægning og målet om god tilstand. Det er dermed op til kommunerne at sikre, at bl.a.

vandløbsvedligeholdelse ikke forhindrer målet om god tilstand. Der kan klages over kommunernes afgørelse om vandløbsvedligeholdelse, herunder afgørelse om, at en eksisterende vandløbsvedligeholdelse er i overensstemmelse med vandløbsloven og ikke forhindrer god tilstand, til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Vandløbsvedligeholdelse, herunder med henvisning til klagenævnspraksis er omhandlet i vejledningen til indsatsbekendtgørelsen, afsnit 8.4, om administration af visse aktiviteter.

Vandområdeplanerne 2021-2027 Høringsnotat. S. 525

Miljøministeriets bemærkninger:

Det betyder, at kommunerne i overensstemmelse med vandløbslovens § 1, stk. 2, skal sikre, at fastsættelse og gennemførelse af foranstaltninger efter vandløbsloven sker under hensyntagen til bl.a. den beskyttelse og de mål, som følger af lov om vandplanlægning, herunder navnlig miljømålsbekendtgørelsen. Kommunerne skal derved som vandløbsmyndighed af egen drift sikre, at vandløbsregulativerne, herunder vedligeholdelsen, ikke forhindrer de mål, som fremgår af bekendtgørelsen. Vurderer kommunerne, at det på den baggrund vil være nødvendigt at revidere regulativerne, vil miljøvurderingslovens regler skulle iagttages. Lov om vandplanlægning og tilhørende bekendtgørelser er en implementering af vandrammedirektivet, og bl.a. vandløbsloven vil skulle fortolkes og administreres i overensstemmelse med direktivet tilsvarende øvrig EU-lovgivning. Det følger også af § 8 i indsatsbekendtgørelsen. Det betyder bl.a., at afvandingsforanstaltninger kun kan opretholdes og gennemføres, hvis det er i overensstemmelse med EU-retten.

Klagenævns-afgørelser

Forpligtelsen til at administrere i overensstemmelse med bl.a. lov om vandplanlægning og bekendtgørelse om indsatsprogrammer er gentaget af Miljø- og Fødevareklagenævnet i en række afgørelser, bl.a. afgørelse af 17. april 2020 i sagerne 18/05717, 18/06663, 18/06664 og 18/06666 (Fællesregulativ for Værebros Å) og afgørelse af 11. februar 2021 i sagen 20/12190 (Vedligeholdelse af Gudenåen).

Værebros Å-afgørelsen

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker, at antallet af skæringer, tidspunktet herfor, måden der skæres på og omfanget af vandløbsvedligeholdelse kan have betydning for kvalitetsparametrene for målsætningsopfyldelse i henhold til vandrammedirektivet og derved også have betydning for, hvorvidt der kan opnås målsætningsopfyldelse for både de enkelte kvalitetsparametre og den samlede tilstand i de målsatte vandløb.

Nævnet kan her i særdeleshed henvise til Miljøstyrelsen vejledning om grødeskæring og Faglig udredning om grødeskæring.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker videre, at vurderingen af, om de fastlagte bestemmelser for vandløbs vedligeholdelsen kan være i strid med vandrammedirektivets krav om

målopfyldelse, skal ske ud fra de samlede konsekvenser af afgørelsen. Det er således ikke tilstrækkeligt at vurdere om en ændring af praksis isoleret set vil have indflydelse på opnåelse af målsætningsopfyldelse

Gudenå-afgørelsen

I forlængelse heraf gør nævnet opmærksom på, at vandløbsmyndigheden i medfør af vandrammedirektivet og indsatsbekendtgørelsens § 8 er forpligtet til ikke at træffe en afgørelse, som kan medføre en forringelse af tilstanden for et vandløb eller være til hinder for, at det fastsatte miljømål nås.

Med venlig hilsen

Lars Brinch Thygesen
Natur-og miljøkonsulent